

MALTA

QORTI CIVILI

PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF

JOSEPH R. MICALLEF

Seduta tat-3 ta' Lulju, 2003

Citazzjoni Numru. 603/2001/1

Corunato   *sive*   Coronato
MUSCAT

VS

KUMMISSARJU
PULIZIJA

TAL-

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors imressaq fl-10 t'April, 2001, li bih ir-rikorrent, għar-raġunijiet hemm imsemmija, talab li l-Qorti tiddikjara li l-ħwejjeġ mobbli, immobbli u flejjes tiegħu li kienu konfiskati waqt u b'effett ta' proċeduri kriminali meħuda kontrih minħabba kultivar u tmexxija ta' droga, ma nkisbux minnu minħabba u b'riżultat ta' dak l-għamil li għalih instab ħati, u għalhekk għandha tordna t-tħassir tal-istess konfiska;

Rat is-sbatax-il (17) dokument meħmużin mal-imsemmi Rikors;

Rat illi l-intimat, notifikat kif imiss fl-10 ta' Mejju, 2001, b'kopja tar-Rikors u bl-Avviż tas-Smiġħ¹, naqas li jressaq Twegiba għat-talba tar-rikorrent fiż-żmien mogħti lilu mil-ligi, u kif ukoll li jidher quddiem il-Qorti kull meta r-rikors issejjaħ;

Semgħet ix-xhieda tar-rikorrent;

Rat l-atti kollha tal-kawża, magħduda n-Nota mressqa mir-rikorrent fis-7 ta' Frar, 2002, flimkien mas-seba' (7) dokumenti meħmużin magħha²;

Semgħet it-trattazzjoni tal-avukat tar-rikorrent;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet imressqa mir-rikorrent fis-7 ta' Frar, 2002³;

---

¹ Paġ. 77 *tergo* tal-proċess

² Paġġ. 92 sa 119 tal-proċess

³ Paġġ. 120 sa 123 tal-proċess

Rat id-Degrieti tagħha tas-7 ta' Frar, 2002, tas-17 ta' Mejju, 2002, tal-4 ta' Lulju, 2002, tat-28 t'Ottubru, 2002, u tal-20 ta' Marzu, 2003, li bihom ħalliet ir-Rikors għad-deċiżjoni dwar it-talba tar-rikorrent;

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni maħsuba taħt l-Ordinanza dwar il-Medicini Perikolużi, li taħt id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 22Ċ(1) tagħha jista' jintalab li ħwejjeġ persuna misjuba ħatja ta' reat kontra l-Ordinanza, ma jibqgħux iżjed hekk milquta bil-konfiska magħmula, jekk din turi li dawk il-ħwejjeġ ma jkunux profitt jew dħul minn għamil ta' reat jew ma jkunux miksuba, direttament jew indirettament, permezz ta' xi profitt jew dħul bħal dak;

Illi, kif ingħad, l-intimat Kummissarju tal-Pulizija naqas li jwieġeb għat-talba tar-rikorrent, u lanqas ressaq xi għamla ta' sottomissjoni favur jew kontra t-talba, għalkemm irid jingħad li kull darba li r-rikorrent deher għas-smiġħ, kien ikun taħt skorta ta' uffiċjal tal-Korp tal-Pulizija, peress li r-rikorrent għadu qiegħed jiskonta l-piena mogħtija lil mill-Qorti kompetenti għar-reat li nsab ħati għalih;

Illi għalhekk, il-Qorti trid tqis it-talba fuq il-provi miġjuba mir-rikorrent u fuq it-tifsir mogħti mid-dispożizzjoni speċjali tal-liġi li bis-saħħa tagħha ressaq it-talba tiegħu;

Illi għal dak li jirrigwarda l-aspetti legali marbutin mal-każ irid jingħad li l-proċedura speċjali maħsuba fl-artikolu taħt eżami hija waħda li tagħmel eċċezzjoni, fis-sens li tapplika meta persuna tkun instabet ħatja ta' reat kontra l-Ordinanza minn Qorti kompetenti, u għalhekk, ladarba tmur kontra x-xejra tad-dispożizzjonijiet ġenerali tal-istess liġi dwar il-konfiska tal-ġid ta' persuna li tikser l-Ordinanza, għandha tingħata tifsira f'termini stretti u mhux usa' minn dak li ried il-legislatur. Ta' min jgħid ukoll li tali proċedura tapplika għal ordni magħmul taħt l-artikolu 22(3A)(d) biss. Din id-dispożizzjoni tal-liġi titkellem dwar konfiska ta' flejjes u ġid, mobbli u kif ukoll immobbli, tal-persuna misjuba ħatja, kemm jekk jinsabu f'Malta kemm jekk barra minn Malta, ukoll jekk sal-waqt tas-sejbien tal-ħtija, tali ġid immobbli jkun għadda f'idejn terza persuna;

Illi din il-proċedura, li ddaħħlet fis-sistema tagħna fl-1986, hija miftuħa kemm għall-persuna misjuba ħatja u kif ukoll għat-terza persuna li f'idejha l-immobbli jkun għadda, u trid tinbeda mhux iżjed tard minn tliet xhur minn meta s-sentenza li tkun ordnat il-konfiska ssir ġudikat⁴. Jekk wara smiġġ sommarju kif preskritt fl-imsemmi artikolu⁵ il-Qorti tasal għall-fehma li t-talba tar-rikorrent għandha tintlaqa' kollha jew f'xi parti minnha, il-ġid li jkun milqut b'dik id-deċiżjoni ma jibqax iżjed konfiskat u jintradd lura lir-rikorrent bis-saħħa tad-deċiżjoni nnifisha meta din issir ġudikat⁶, u dik id-deċiżjoni favorevoli titqies bħala trasferiment tat-titolu ta' dak il-ġid lura mill-Gvern għal għand ir-rikorrent⁷;

Illi għalkemm il-liġi tgħid li l-konfiska sseħħ favur il-Gvern ta' Malta⁸, u skond ma joħroġ mill-artikolu 22(7) tal-istess Ordinanza, l-ordni tal-konfiska għandha s-saħħa ta'

---

⁴ Art. 22Ċ(2) tal-Kap 101

⁵ Art. 22Ċ(6) tal-Kap 101

⁶ Art. 22D tal-Kap 101

⁷ Art. 22Ċ(8) tal-Kap 101

⁸ Art. 22(3) tal-Kap 101

sentenza, il-liġi tgħid li l-leġittimu kontradittur fi proċedura bħal din huwa l-Kummissarju tal-Pulizija⁹, li fuqu huwa mitfugħ id-dmir li jressaq it-twegiba fi żmien f'mistax-il jum min-notifika lili;

Illi huwa evidenti wkoll li jaqa' fuq il-persuna li titlob it-tneħħija tal-ordni tal-konfiska li tressaq il-provi tagħha fi grad biżżejjed biex titwemmen li l-ġid li trid li jinħeles mill-konfiska ma kienx miksub minn flejjes jew qligħ marbutin minn profitt jew dħul min għamil ta' reat. Ladarba l-proċediment ġie maħsub mil-leġislatur li jinstama' minn Qorti ta' kompetenza ċivili u ladarba l-liġi nnifisha tgħid li dwar kull proċediment bħal dan japplikaw id-dispożizzjonijiet tal-Kodiċi tal-Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili¹⁰ huwa naturali għalhekk li wieħed jistenna li l-grad ta' prova mressqa jkun wieħed li joqgħod għall-proċedimenti ta' natura ċivili u mhux dak rigoruż tal-proċediment penali;

Illi mill-provi li joħorġu mill-atti tar-rikors jirriżulta li b'sentenza mogħtija mill-Onorabli Qorti tal-Appell Kriminali fit-23 ta' Jannar, 2001¹¹, ġiet konfermata sentenza mogħtija mill-Onorabli Qorti Kriminali tal-15 t'Ottubru, 1997¹² fil-konfront tar-rikorrent li biha, fuq ammissjoni tiegħu, huwa nstab ħati ta' reati kontra l-Ordinanza dwar Medici Perikolużi. L-imsemmija sentenza ordnat il-konfiska ta' flejjes u ġid mobili u immobbli tar-rikorrent u dan ġie konfermat fis-sentenza tattieni grad. L-Att tal-Akkuża¹³ li dwaru r-rikorrent instab ħati jorbot il-ġrajjiel li dwarhom ġie akkużat għaž-żmien lejn il-bidu tal-1993 u l-bidu tal-1994. Mingħand ir-rikorrent inqabdu għadd ta' ħwejjeġ imsemmija f'atti tal-Qorti kompetenti¹⁴;

---

⁹ Art. 22Ċ(5) tal-Kap 101

¹⁰ Art. 22Ċ(7) tal-Kap 101

¹¹ Dok "JG1", f'paġġ. 5-13 tal-proċess

¹² Dok "JG", f'paġġ. 3-4 tal-proċess

¹³ Dok "A7", f'paġġ. 101 sa 112 tal-proċess

¹⁴ Ara Dok f'paġġ. 114-9 tal-proċess

Illi f'Mejju tal-1969¹⁵, ir-rikorrent daħal fl-Istati Uniti tal-Amerika u stabilixxa ruħu hemm. Kien jaħdem f'diversi oqsma hemmhekk ukoll¹⁶ u jħallas it-taxxa debitament¹⁷. Matul iż-żmien li dam jgħix fl-Amerika, r-rikorrent kien fetaħ ukoll kontijiet f'banek jew istituzzjonijiet finanzjarji oħra hemmhekk. Kien jinżel Malta kultant, l-ewwel darba fl-1973, imma ma kienx idum hawn. Huwa niżel jgħix fil-Gżejjer Maltin għall-ħabta tal-1988, iżda baqa' jitle' l-Amerika minn żmien għal żmien, u kemm idum hemm kien jaħdem ukoll¹⁸;

Illi f'Malta, r-rikorrent kellu interessi f'kumpannija bl-isem Liko Catering Company Limited¹⁹, registrata fi Frar tal-1988, li għadda nofshom lil terza persuna f'April tal-istess sena, meta l-istess kumpannija ngħatat b'subbenefitewsi perpetwa garaxx fil-Qbajjar, limiti taż-Żebbuġ, Għawdex, u meta l-istess rikorrent kiseb appartament li jiġi fuq l-imsemmi garaxx²⁰. Ftit xhur wara, r-rikorrent kiseb ukoll s-subdirett dominju tal-imsemmi garaxx b'titolu ta' *datio in solutum*²¹. Matul l-1988 u għeluq l-1989, ir-rikorrent kiseb permess mill-awtoritajiet biex ibiddel il-beni hawn fuq imsemmi fi stabiliment kummerċjali²². F'April tal-1992, ir-rikorrent kiseb garaxx f'Marsalforn, bil-prezz ta' tlitt elef u ħames mitt lira Maltija (Lm 3,500) liema somma kellu jħallasha sa żmien sena mill-att²³;

Illi meta l-Qorti tqabbel il-provi li r-rikorrent ressaq quddiemha mal-osservazzjonijiet magħmula minnha aktar qabel dwar dak li trid il-liġi in materia fi proċedura bħal din li għandha quddiemha llum, issib li r-rikorrent seħħlu juri li mhux kulma

---

¹⁵ Xhieda tar-rikorrent 5.7.2001, f'paġġ. 81-6 tal-proċess u Dok "A", f'paġġ. 14 tal-proċess

¹⁶ Ara Dok "F", f'paġġ. 21 sa 25 tal-proċess

¹⁷ Ara Dok "G", f'paġġ. 26 sa 30 tal-proċess

¹⁸ Xhieda tar-rikorrent 21.11.2001, f'paġġ. 88-9 tal-proċess

¹⁹ Ara Dok "N", f'paġġ. 50 sa 66 tal-proċess

²⁰ Ara Dok "L", f'paġġ. 36 sa 38 tal-proċess

²¹ Ara Dok f'paġġ. 39-40 tal-proċess

²² Paġġ. 45-8 tal-proċess

²³ Ara Dok f'paġġ. 41-2 tal-proċess

ġie maqbud fl-okkażjoni tal-eżekuzzjoni tal-proċeduri kriminali fil-konfront tiegħu kien imnissel, direttament jew indirettament, minn qligħ jew dñul mill-għemmejje li dwarhom eventwalment stqarr ħtjietu u ngħata piena. Il-Qorti ssejjes ħafna mill-piż ta' din il-fehma tagħha mat-termini tal-Att tal-Akkuża nnifisha, li torbot b'mod determinat ma' żmien speċifiku r-riżoluzzjoni (u għalhekk it-tnissil tal-fehma jew *mens rea*) tar-rikorrent biex jikkoltiva l-pjanti u biex jimpurta ż-żerriegħa tagħhom f'Malta. Tali żmien, fl-aktar parti 'l bogħod tiegħu, jibda fl-ewwel żminijiet tal-1993;

Illi min-naħa l-oħra, r-rikorrent seħħlu juri li l-ħidma tiegħu barra minn Malta kienet waħda ħabrieka, li kienet irrendietlu dñul regolari li huwa dokumentat, u li f'xi żmien sewwa qabel beda l-perjodu inkriminanti wasslu biex kien ġemma' f'depożiti bankarji ammonti ta' ċerta konsistenza²⁴. Min-naħa l-oħra, r-rikorrent jindika seba' (7) kapi ta' ġid li huwa jgħid li qiegħed jitlob li titneħħa l-konfiska minn fuqhom. Dawn jikkonsistu fil-bini li jinsab fil-Qbajjar, Marsalforn; garaxx f'Marsalforn; sehemu mir-rikavat ta' bejgħ b'liċitazzjoni ta' fond fin-Nadur; vettura tal-għamla Suzuki Jeep, reġistrata C-6250; dgħajsa tal-għamla *Swordfish*; u l-ishma li huwa għandu fil-kumpannija Liko Catering Company Limited; flimkien mal-liċenzi relattivi;

Illi dwar il-kisba tal-fond immobbli miksuba fl-1988, il-Qorti ssib li ma hemm xejn x'iħasseb li l-kisba tagħhom kienet minn assi jew qligħ mill-attività' li tagħha nstab ħati, u dan meħud kont iż-żmien meta nkisbu u l-fatt li, fis-sewwa, l-beni nkisbu b'“arrangamenti” oħrajn li ma kinux jinvolvu l-ħlas ta' korrispettiv fi flejjes kontanti. Dan li jingħad jgħodd ukoll għal-liċenza relattiva għat-tħaddim tal-istess stabiliment, billi dan huwa aċċessorju tal-fond u billi jidher li din ingħatat fi żmien qabel dak kopert bl-Att tal-Akkuża. Dan kollu,

---

²⁴ Ara d-Dok f'pag. 33 tal-proċess

madankollu, qiegħed jingħad bla ebda ħsara għad-dritt tal-intimat li jeżerċita d-diskrezzjoni mogħtija lilu mil-liġi dwar it-tiġdid tal-ħruġ ta' liċenza għall-post kummerċjali jew it-tħassir tagħha;

Illi l-qagħda m'hijiex daqshekk ċara għar-rigward tal-garaxx miksub mingħand Emtic Limited f'April tal-1992, u li l-ħlas tal-prezz kien imħolli għal żmien sena mill-kuntratt. Minbarra li r-rikorrent naqas li juri meta ħallas il-prezz, iż-żmien li fih ir-rikorrent kiseb l-imsemmi immobbli huwa qrib sewwa ż-żmien milqut fl-Att tal-Akkuża;

Illi għal dak li jirrigwarda l-ishma tal-kumpannija Liko Catering Company Limited, din tidher li wkoll inbdiet fi żmien mhux suspett u fil-qafas ta' proġett li r-rikorrent u Liża Bonniċi kellhom biex jifftu stabiliment kummerċjali fil-Qbajjar sewwasew fil-fond immobbli li jissemma hawn fuq. Il-provi dokumentali mressqin²⁵ jagħtu ħjiel li l-kumpannija kienet b'xi mod tmexxi l-fond imsemmi fl-attività' indikata, għalkemm mhux b'suċċess kbir. Il-provi juru li għoxrin fil-mija (20%) biss tal-ishma maħruġa huma mħallsin. Ma tressqu l-ebda provi dwar l-attività' tal-kumpannija wara l-1988. Minn dawn il-ftit fatti, l-Qorti tista' tgħid biss li ma rriżultax li l-kisba tal-ishma u t-twaqqif tal-kumpannija kienu jaqgħu f'attività' marbuta maż-żmien li jirreferi għalih l-Att tal-Akkuża jew li sar bi profitt jew qligħ iġġenerati mir-reati li dwarhom ir-rikorrent instab ħati;

Illi, hija l-fehma tal-Qorti li sehem ir-rikorrent mir-rikavat tal-bejgħ *sub hasta* tal-fond fin-Nadur m'huwiex ġid li r-rikorrent kiseb fit-termini ipprojbiti mill-Ordinanza. Sehem ir-rikorrent huwa r-riżultat ta' proċess ġudizzjarju miftuħ li fih kienu involuti bosta komproprietarji u fejn il-partecipazzjoni tar-

---

²⁵ Ara Dok. "O" f'paġġ. 67 sa 74 tal-proċess

rikorrent, għallanqas fl-aħħar parti tagħha, kienet għal kollox ininfluenti. Dan minbarra li r-rikavat gie depożitat fil-Qorti wara li kien inħareġ l-Att tal-Akkuża, imma fil-mori tal-proċediment kriminali fl-istadju qabel ma ngħatat is-sentenza finali;

Illi dwar il-vettura tal-għamla Suzuki Jeep, ir-rikorrent ma ressaq l-ebda prova dokumentali biex tixhed kif u meta nkisbet minnu. Huwa xehed²⁶ li, fl-1973, meta niżel lura Malta mill-Amerika għall-ewwel darba wara li kien emigra, kien ġab karozza miegħu. Dettalji oħra ma forniex. Jekk din kienet l-istess karozza li issa qiegħed jitlob ir-rilaxx tagħha, messu wera d-dokumenti (bħalma wera dokumenti oħrajn ta' żminijiet aktar 'il bogħod fuq ħwejjeġ oħrajn) li mqar urew li kien ġab dik il-vettura f'Malta hu stess jew li dik il-vettura kien kisibha kemm dam jgħix barra minn Malta. Minn dan kollu fl-att proċesswali ma jidher xejn u l-Qorti ma tistax għalhekk tqis li r-rikorrent wettaq il-piż tiegħu ta' prova suffiċjenti għall-finijiet ta' dawn il-proċeduri f'dan ir-rigward;

Illi dwar l-*speed-boat* tal-għamla Swordfish, ir-rikorrent ma ressaq l-anqas ħjiel ta' prova ta' meta nkisbet u kif inhi registrata. Fin-nuqqas, għalhekk, il-Qorti ma tistax tipprovdi dwarha;

Illi mbagħad ir-rikorrent jagħmel riferenza ġenerika għall-ħwejjeġ mobili l-oħrajn kollha li kienu jinsabu fil-proprjetajiet tal-esponenti. Hawnhekk ukoll il-Qorti tisħaq li messu twettaq kif imiss il-piż li titressaq il-prova xierqa fit-termini tal-liġi. Ċertament, il-Qorti ma tistax taqbel mas-sottomissjoni tar-rikorrent li ladarba l-ordni tal-konfiska hija fil-liġi mfissra b'diċitura ġenerali, daqstant ieħor għandu jkun l-ordni li tneħħi l-effetti tal-konfiska minn fuq l-oġġetti hekk milquta.

---

²⁶ Pagg. 82-3 tal-proċess

Kif ingħad diġa' din il-proċedura hija eċċezzjoni għan-normi ġenerali ta' konfiska maħsuba taħt l-Ordinanza in eżami, speċjalment meta tali konfiska tagħmel parti mill-piena li l-Qorti kompetenti tagħti f'każ ta' sejbien ta' htija. L-għan ta' din l-eċċezzjoni huwa biss dak li jeħles, wara d-debita prova, xi ġid ta' persuna rikorrenti li jkun inqabad bla mistħoqq taħt il-firxa wiesgħa tal-provvediment tal-ordni tal-konfiska. Ma hija mogħtija lill-parti rikorrenti l-ebda eżenzjoni mill-obbligu ta' prova speċifika. Minbarra dan, jekk wieħed iqis ukoll li l-ordni tal-konfiska kienet tinkludi ħwejjeġ mobbli marbutin direttament mar-reati li r-rikorrent instab ħati dwarhom, ikun kontro-sens li l-Qorti issa tintalab tagħti "ordni ġenerali" għar-rilaxx tagħhom fit-termini stretti li ordni bħal dan jista' jintlaqa';

Illi dwar assi oħrajn, ir-rikorrent innifsu xehed li dwar kontijiet bankarji u flejjes ma kien qiegħed iressaq l-ebda talba, u lanqas jirriżulta li dawn issem mew speċifikament fis-sottomissjonijiet magħmulin f'ismu mill-abbli difensur tiegħu;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qegħda tiddeċiedi billi, fil-kontumaċja tal-intimat:

Tilqa' t-talba tar-rikorrent u tiddikjara li l-ġid hawn imsemmi ma huwiex profitt jew dñul minn għamil ta' reat taħt il-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta iżda dan b'riferenza biss għas-segwent i ġid tiegħu: u jiġifieri, għar-rigward tal-fond bl-isem "SeaCoast", Triq il-Qbajjar ġa' Triq il-Bajjax tax-Xwieni, fil-Qbajjar limiti ta' ż-Żebbuġ, Għawdex, bl-aċċessorji kollha tiegħu; għar-rigward l-ishma tar-rikorrenti fil-kumpannija Liko Catering Company Limited, u l-ġid ta' jew jeddijiet fuqu li l-istess kumpannija li jirriżulta talvolta tippossjedi; u għar-rigward tas-sehem tar-rikorrenti mir-rikavat imqiegħed taħt l-awtorita' tal-Qorti tal-Maġistrati t'Għadex mill-bejgħ bl-irkant

(numru. 13/99G) tal-fondi tmintax (18), dsatax (19) u għoxrin (20), Triq it-Tigrija, Nadur;

Tordna għalhekk it-tħassir limitatament dwar il-ġid hawn fuq imsemmi tal-ordni ta' konfiska magħmula mill-Onorabbli Qorti Kriminali fis-sentenza tagħha tal-15 t'Ottubru, 1997, u kif konfermat b'sentenza tal-Onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali tat-23 ta' Jannar, 2001, fl-Atti tal-Att tal-Akkuża numru 3/96 fl-ismijiet "Ir-Repubblika ta' Malta vs Coronato sive Coronato Muscat et", u tiċhadha għall-bqija tal-ġid konfiskat fl-ordni kif fuq imsemmi;

L-ispejjeż jibqgħu mingħajr taxxa *bejn il-partijiet*.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----